Punkt i protokollet PR 155/2018 rd

Plenum

Torsdag 7.2.2019 kl. 16.01—20.03

2.5. Muntlig fråga om mentala problem bland de unga (Veronica Rehn-Kivi sv)
Muntligt spörsmål MFT 255/2018 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Tuula Haatainen: Nästa fråga, svenska riksdagsgruppen, ledamot Rehn-Kivi.

Debatt

16.51 **Veronica Rehn-Kivi r:** Arvoisa rouva puhemies! Värderade talman! Viime viikolla MTV uutisoi, että mielenterveyden häiriöt ovat nuorten yleisin terveysongelma. Uudellamaalla lähes joka kymmenes nuori oli psykiatrisen erikoissairaanhoidon asiakkaana vuonna 2017.

Uppgifterna om omfattningen av de ungas mentala problem får oss att stanna upp. Varje ung, varje människa som lider av mental ohälsa är en för mycket.

Meidän tulee kiinnittää huomiota mielenterveyteen jo aikaisessa vaiheessa. Muun muassa perheneuvoloissa, kouluissa ja perusterveydenhuollossa tarvitaan lisää osaamista nuorten tukemiseen ja riskien tunnistamiseen. Lisää panostuksia tarvitaan erityisesti oppilashuollossa. Suomi tarvitsee matalan kynnyksen vastaanottopisteitä, missä apua voi saada heti.

Arvoisa ministeri Saarikko, miten parannetaan nuorten mahdollisuuksia saada apua mielenterveysongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa? Mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt erityisesti nuorten mielenterveysongelmien osalta?

16.53 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveysongelmat ovat varmasti yhteinen huolenaiheemme. Samalla kun voimme ikään kuin iloita siitä, että keskuudessamme on nuori sukupolvi, jolle mielenterveyden ongelmista puhuminen avoimesti on ehkä helpompaa kuin kenellekään sukupolvelle Suomessa aiemmin, niin ei se siltikään riitä vastaukseksi, vaan myös palvelujärjestelmän pitää kyetä vastaamaan. Jaan edustajan kanssa samanlaisen tilannekuvan siitä, että peruspalvelujen vahvistaminen on kaiken ytimessä, jotta nuori ei saisi apua vaikeasti tavoitettavasti ja myöskin kalliisti vasta erikoissairaanhoidon kautta.

Mihin toimiin hallitus on ryhtynyt? Sote-maakuntauudistus vahvistaa peruspalveluja. Sen lisäksi olemme hallituskauden aikana valmistelleet mielenterveyslainsäädännön uudistusta, jotta se olisi seuraavalle hallitukselle mahdollisimman nopeasti annettavissa. Sen kylkeen olemme valmistelleet useamman vaalikauden yli menevän mielenterveysstrategian, josta itse henkilökohtaisesti ajattelen, että nuorten mielenterveyskysymykset ja uudet

hyvät toimintamallit, joita Suomessa onneksi jo joissain paikoissa käytetään, leviäisivät tuon strategian myötä nopeimmin [Puhemies koputtaa] ja kaikkein ensimmäisenä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittämään lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan v-painiketta.

16.54 **Veronica Rehn-Kivi r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Psykisk ohälsa förorsakar mänskligt lidande och miljardkostnader åt samhället varje år. Det är ohållbart att blunda för detta mänskliga lidande. Vi måste ta tag i problemet, annars står vi inför stora utmaningar.

Valitettavasti mielenterveyden edistäminen on jäänyt sote-uudistuksen varjoon. Tarvitsemme pitkän aikavälin kansallisen mielenterveysohjelman mutta myös välittömiä panostuksia ennalta ehkäiseviin toimiin ja riittävästi mielenterveyteen erikoistuneita sairaanhoitajia terveyskeskuksiin. On hyvä asia, että hallitus viime keväänä kehysriihessä otti RKP:n ehdotuksesta kopin ja on nyt laatimassa mielenterveysstrategian, minkä ministeri jo mainitsi. Kysynkin: mihin välittömiin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt mielenterveyden edistämiseksi?

16.55 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten äskeisessä vastauksessani totesin — aivan totta, muistan, että RKP on ollut tässä kysymyksessä jo pitkään aktiivinen — mielenterveysstrategia on tarkoitettu ei vain tämän hallituksen työkaluksi vaan nimenomaan isoksi kivijalaksi suomalaiselle mielenterveystyölle yhteistyössä julkisesti järjestettyjen palveluiden ja järjestöjen kanssa. Siinä toteamme erilaisten kohderyhmien eri tarpeet unohtamatta vaikkapa ikäihmisten mielenterveyskysymyksiä, mielenterveyttä ennenaikaisen eläköitymisen syynä työelämässä tai mainittujen nuorten mielenterveysongelmien ratkomista.

Ehkä yksittäisenä toimenpiteenä listattujen lisäksi haluan nostaa esiin eduskunnassa parhaillaan käsittelyssä olevan opiskelijaterveydenhuollon, tunnetummin YTHS:n, laajentamisen lainsäädännön juuri siksi, että YTHS:n erityisosaamista on ollut mielenterveysongelmiin varhainen puuttuminen ja hyvä hoito, ja on täysin epäreilua, että se on tähän asti ollut vain yliopisto-opiskelijoiden oikeus. Nyt tuo lainsäädäntö tuo nämä samat palvelut myös ammattikorkeakouluopiskelijoiden saataville, ja tästä olen erittäin iloinen. [Kimmo Kivelä: Vihdoinkin!]

Frågan slutbehandlad.